

Sygn. akt VI Ka 422/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 listopada 2018 r.

Sąd Okręgowy w Jeleniej Górze w VI Wydziale Karnym Odwoławczym w składzie:

Przewodniczący SSO Andrzej Tekieli

Protokolant Katarzyna Witkowska

przy udziale Prokuratora Prokuratury Rejonowej w Jeleniej Górze M. K.

po rozpoznaniu w dniu 30 października 2018 r.

sprawy **I. M.** ur. (...) w J.

c. R. i G. z domu F.

oskarżonej z art. 270 § 1 kk,

z powodu apelacji wniesionej przez prokuratora

od wyroku Sądu Rejonowego w Jeleniej Górze

z dnia 19 kwietnia 2018 r. sygn. akt II K 1477/17

uchyla zaskarżony wyrok wobec oskarżonej I. M. i sprawę przekazuje Sądowi Rejonowemu w Jeleniej Górze do ponownego rozpoznania.

Sygn. akt VI Ka 422/18

UZASADNIENIE

I. M. została oskarżona o to, że:

1. w dniu 10 lutego 2016r. w biurze Agencji (...) przy al. (...) w J., woj. (...) zawarła umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej nr (...) na samochód marki M. (...) nr rej. (...) na podstawie przerobionego w celu zużycia za autentyczny przez siebie skan dowodu rejestracyjnego, w którym w rubryce pojazdu wpisała adnotację samochód specjalny w celu obniżenia składki ubezpieczenia;

to jest o czyn z art. 270 § 1 k.k.

2. w dniu 15 lutego 2017r. w biurze Agencji (...) przy al. (...) w J., woj. (...) zawarła umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej nr (...) na samochód marki M. (...) nr rej. (...) na podstawie przerobionego w celu zużycia za autentyczny przez siebie skan dowodu rejestracyjnego, w którym w rubryce pojazdu wpisała adnotację samochód specjalny w celu obniżenia składki ubezpieczenia;

to jest o czyn z art. 270 § 1 k.k.

Sąd Rejonowy w Jeleniej Górze wyrokiem z dnia 19 kwietnia 2018r. w sprawie sygn. akt IIK 1477/17:

I. uniewinnił oskarżoną I. M. od popełnienia zarzucanych jej czynów opisanych w części wstępnej wyroku;

II. na podstawie art. 632 pkt 2 k.p.k. stwierdził, że koszty sądowe ponosi Skarb Państwa.

Apelację od powyższego wyroku wywiódł Prokurator Rejonowy w Jeleniej Górze

zaskarżonemu orzeczeniu zarzucając:

- błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia a mający wpływ na jego treść, polegający na mylnym przyjęciu przez Sąd I instancji, iż zarzucone oskarżonej czyny nie mieszczą się w granicach zdarzenia faktycznego opisanego w akcie oskarżenia i nie podlegają zmianie przedmiotu procesu, a co w ocenie Sądu, w realiach niniejszej sprawy, stanowi o wyjściu poza granice oskarżenia, a w konsekwencji doprowadziło do uniewinnienia oskarżonej, w sytuacji, gdy w ocenie skarżącego przedmiot postępowania, choć nieprawidłowo określony w zarzutach aktu oskarżenia, polegał na przerobieniu, w celu użycia za autentyczny, skanu dowodu rejestracyjnego, przy czym prawidłowo wskazano osobę sprawcy, przedmiot wykonawczy i miejsce popełnienia obu występów z art. 270 § 1 kk, a jedynie niewłaściwie wskazano czas popełnienia tych przestępstw, albowiem błędnie wskazano na daty zawarcia umów ubezpieczenia OC, co winno zostać zmodyfikowane przez Sąd w opisie czynu przypisanego oskarżonej na podstawie ustaleń poczynionych w toku przewodu sądowego i prowadzić do skazania oskarżonej.

Stawiając powyższy zarzut prokurator wniósł o uchylene zaskarżonego orzeczenia i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu do ponownego rozpoznania.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Apelacja nie była pozbawiona racji, w związku z czym na uwzględnienie zasługiwał jej wniosek o uchylene zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Sąd I instancji w pisemnym uzasadnieniu wyroku wyszedł z ogólnego założenia, opierając się na poglądach doktryny, że „...przypisany czyn musi się mieścić w granicach zdarzenia faktycznego opisanego w akcie oskarżenia...choć ustalenie jednoznacznych kryteriów takiej tożsamości jest niezwykle trudne...”. Dalej Sąd ten przechodząc w realia niniejszej sprawy wskazał, że „...skoro prokurator zarzucił I. M. przerobienie danych w dokumencie – dowodzie rejestracyjnym podczas zawierania umów ubezpieczenia w dwóch konkretnych wskazanych w zarzutach datach, w okolicznościach tam opisanych to uznanie, że oskarżona te czyny popełniła nie tylko w innej dacie, ale też w zupełnie innych okolicznościach byłoby wyjściem poza ramy aktu oskarżenia...” (str.3 uzasadnienia, k.98 akt).Na bazie takich stwierdzeń Sąd I instancji wydał wyrok uniewinniający, przy czym nie wskazał na jakiej podstawie (Sąd Odwoławczy skazany jest w tej sytuacji na domniemania, że być może był to art. 17 § 1 pkt 1 k.p.k., a może art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k. – art. 414 § 1 k.p.k.).

Sąd Okręgowy w wyżej wymienionym składzie nie zgadza się z takim rozstrzygnięciem. W doktrynie i orzecznictwie Sądu Najwyższego stwierdza się, że granice oskarżenia wyznacza zdarzenie historyczne na którym zasada się oskarżenie. Istotna jest zatem tożsamość czynu wyznaczona faktycznymi ramami tego zdarzenia, przy uwzględnieniu takich elementów jak: identyczność przedmiotu zamachu, identyczność kręgu podmiotów oskarżonych o udział w zdarzeniu, tożsamość miejsca zdarzenia, zachowanie choćby części wspólnych znamion w opisie czynu zarzucanego i przypisanego które powinny się ze sobą pokrywać, mając jakiś wspólny obszar (zob. np. postanowienie SN z 22.09.2011 r., II KK 117/11; Kodeks postępowania karnego, Komentarz pod. Red. J. Skorupki Wyd. C.H. Beck W-wa 2018 str. 815). Zgodzić należy się że w niniejszej sprawie zarzuty aktu oskarżenia sformułowane zostały chaotycznie co nie oznacza, że opisane w nich zdarzenie historyczne nie miało miejsca czy też nie zawiera znamion czynu zabronionego. Sąd I instancji ustalił m.in. że „I. M. zeskanowała dowód rejestracyjny...pojazdu, przerobiła w programie komputerowym wpisując w rubryce „rodzaj pojazdu” „samochód specjalny” i tak przerobiony skan przesała towarzystwu ubezpieczeniowemu co najmniej 3 razy: 27 i 28 kwietnia 2017 r. oraz 5 maja 2017 r.” (str. 1 uzasadnienia, k.97). W zarzutach aktu oskarżenia takie działania oskarżonej zostały ujęte, choć jako fragmenty szerszego zdarzenia historycznego związanego z zawieraniem umów ubezpieczenia w dniach 10 i 15 lutego 2017 r. Jak się wydaje zachodzi więc sytuacja, że część wspólnych znamion w opisie czynu zarzucanego i przypisanego pokrywa

się, mając jakiś wspólny obszar, zachodzą także pozostałe przesłanki tożsamości zdarzenia historycznego, o których mowa powyżej.

W tym stanie rzeczy, mając na uwadze obowiązującą regułę ne peius (art.454 k.p.k.), Sąd Okręgowy uchylił zaskarżony wyrok wobec oskarżonej I. M. i sprawę przekazał Sądowi Rejonowemu w Jeleniej Górze do ponownego rozpoznania.

Ponownie rozpoznając sprawę Sąd I instancji weźmie pod uwagę wszystkie okoliczności o których mowa powyżej, ustali w szczególności czy i jaki fragment opisu czynu z zarzutu aktu oskarżenia wyczerpuje znamiona przestępstwa, kiedy i gdzie ten czyn został popełniony i jaka jest jego kwalifikacja prawna. Swoje ustalenia Sąd ten zawrze w wydanym wyroku, prawidłowo uzasadnionym zgodnie z wymogami art. 424 k.p.k.